

Article Arrival Date
20.10.2022

Article Published Date
20.12.2022

**TAŞIMALI İLKÖĞRETİM OKULU ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇE DERSİNE OLAN
TUTUMLARI ERZİNCAN İL ÖRNEĞİ***

THE ATTITUDES OF THE STUDENTS OF THE MOVED PRIMARY SCHOOL TO THE
TURKISH COURSE THE EXAMPLE OF ERZİNCAN

Mehmet SÖYLEMEZ

Öğretmen, ERZİNCAN, TÜRKİYE ORCID: 0000-0002-8903-7007

Dr. Öğr. üyesi Hüseyin BULUT

Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf öğretmenliği

Hüseyin SÖYLEMEZ

Malatya, TÜRKİYE ORCID: 0000-0003-2528-5447

*Bu Makale TAŞIMALI II. KADEME ÖĞRENCİLERİYLE DİĞER ÖĞRENCİLERİN

TÜRKÇE DERSİNE KARŞI TUTUMLARININ AKADEMİK BAŞARIYA ETKİSİ yüksek lisans tezinden türetilmiştir

94

ÖZET

Eğitim, bireyin içinde yaşadığı topluma ve çevreye uyum sağlaması ve yaşamını sürdürebilmesinde çok önemli bir role sahiptir. Ülkemizde kırsal kesimde yaşayan öğrencilerimizin bu ihtiyacı bir gerçektir. Öyle ki, nüfusu 250'nin üzerinde pek çok köyümüze okul açılmamış ve öğretmen gönderilememiştir. Doğu illerimizde ilköğretimde okullaşma ve kadınlar arasındaki okuryazarlık oranı ülke ortalamasının altında kalmaktadır. 1993 yılı verilerine göre; her köy okuluna ortalama iki derslik ve iki öğretmen düşmektedir. Kentlerdeki öğretmenlerin %17'sinin, köydeki öğretmenlerin ise %9'unun hiç müstakil sınıf okutmadığı görülmektedir.

Bu amaçla Taşımali İlköğretim Uygulaması yürürlüğe konulmuştur. İlköğretim okulu bulunmayan, çeşitli nedenlerle eğitim-öğretime kapalı, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapan ilköğretim okullarındaki öğrencilerin, taşıma merkezi ilköğretim okullarına günü birlik taşınarak kaliteli bir eğitim-öğretim görmelerini sağlamak amacıyla yapılan uygulamaya Taşımali İlköğretim Uygulaması denilmektedir. Taşımali eğitim uygulaması ile 1998-1999'da

ülke genelinde 810 ilçede 27.081 okuldan 235.762'si kız ve de 285.456'sı erkek olmak üzere toplam 521.218 öğrenci 5697 merkez okula taşınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Milli Eğitim Bakanlığı, Taşınmalı Eğitim, Eğitim, Türkçe eğitimi, Taşınmalı İlköğretim Yönetmeliği

ABSTRACT

Education has a very important role in adapting to the society and environment in which the individual lives and in sustaining his life. This need of our students living in rural areas in our country is a reality. So much so that many villages with a population of over 250 could not open schools and send teachers. In our eastern provinces, the rate of primary school enrollment and literacy among women remains below the national average. According to 1993 data; Each village school has an average of two classrooms and two teachers. It is seen that 17% of the teachers in the cities and 9% of the teachers in the villages do not teach any detached classrooms.

For this purpose, the Transported Primary Education Application has been put into effect. The application, which is carried out in order to ensure that the students in primary schools that do not have a primary school, that are closed to education for various reasons and that practice combined classrooms, are transported to primary schools in the transport center, to receive a quality education and training, is called the Bussed Primary Education Application. With the transported education application, a total of 521,218 students, 235,762 girls and 285,456 boys, were moved to 5697 central schools from 27,081 schools in 810 districts across the country in 1998-1999.

Keywords: Ministry of National Education, Bussed Education, Education, Turkish education, Bussed Primary Education Regulation

1. Giriş

"Doğal olarak eğitim, bir yandan evrensel insani değerleri genç kuşaklara ve çocuklara aşılarken, diğer yandan da toplumsal bilinci oluşturan ulusal değer ve ülküleri de onlara kazandırmak zorundadır(4)."

İlköğretimin 8 yıla çıkartılması ile birlikte kırsal kesimdeki vatandaşların eğitim hakkından faydalanmaları için yeni düzenlemeler gelmiştir. Öğrencilerin kırsaldan taşınıp istenen eğitim imkânına kavuşturulması 1981 yılındaki 10. Milli Eğitim şurasında

kararlaştırılmış fakat ekonomik nedenler başta olmak üzere bazı nedenlerden dolayı uygulanamamıştır. 1989-1990 yıllarında 6 ilde ilk defa uygulanmaya başlanan taşımalı eğitim 1998-1999 öğretim yılında 75 ilde uygulanmaya başlanmıştır. Günümüzde 80 İlde Taşımalı İlköğretim Uygulaması karayoluyla birlikte deniz taşımacılığı şeklinde de yapılan bir uygulama haline gelmiştir.

Taşımalı İlköğretim uygulaması 2000 yılında yayımlanan Taşımalı İlköğretim Yönetmeliği doğrultusunda uygulanmaya devam etmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı; 2005, 2007 ve 2010 yıllarındaki genelgeler ile taşımalı ilköğretim uygulamasına yönelik düzenlemeler yapmıştır.

2. Hedef:

Bu araştırmanın amacı; taşımalı öğrencilerin derse daha ilgili olmasına rağmen yerleşik öğrencilere göre akademik başarılarının daha düşük olduğu, dolayısıyla öğrencilerin derse karşı ilgi ve tutumlarının akademik başarılarıyla doğru orantılı olup olmadığını tespit etmektir.

3. Önem:

Taşımalı ilköğretim uygulamasının Türkçe dersine olumlu ve olumsuz sonuçlarını araştırmaktır. Birleştirilmiş sınıflarda öğrenim gören öğrencilerin daha başarılı olduğu kanısı, zorunlu eğitimin sekiz yıl olması gibi nedenlerle ülkemizde yoğunlaşan taşımalı eğitim, öğrencilerin derslere karşı tutumlarını etkilediği düşünölmektedir. Bu uygulamanın öğrencilerin aynı zamanda, çok kaygılandığı derslerden biri olan Türkçe dersine yönelik tutumlarına olan etkisinin belirlenmesi, Türkçe eğitiminin gelişmesi ağısından çok önemlidir.

Gülyüz ve meslektaşları (2002) tarafından yapılan çalışmada taşımalı öğrencilerin başarı ortalamalarıyla, merkez öğrencilerin başarı ortalamaları arasında beş puanlık bir fark bulunmuştur. Genelde ortak sınav sonuçları ve öğretilen değerlendirmelerine göre merkez öğrencilerle taşımalı öğrenciler arasında merkez öğrenciler lehine bir başarı farkı görönmektedir. Bu başarı düşöklüğünün nedenleri araştırılarak, sistemde köklü değişiklikler yapmak bir zorunluluk olarak görölmektedir(2).

4. Yöntem:

Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences for Windows 17. 0) programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotları (Sayı, Yüzde, Ortalama, Standart sapma) kullanılmıştır.

Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında iki grup arasındaki farkı t-testi, ikiden fazla grup durumunda parametrelerin gruplararası karşılaştırmalarında Tek yönlü (One way) Anova testi ve farklılığa neden olan grubun tespitinde Scheffe testi kullanılmıştır. Araştırmanın değişkenleri arasında Pearson korelasyon (çarpım moment korelasyon) analizi uygulanmıştır. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında, %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

5. Sonuçlar:

Tablo1. Öğrencilerin “Türkçe derslerini sevmem.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe Derslerini Sevmem.	Asla Katılmıyorum	191	57,9
	Katılmıyorum	68	20,6
	Kararsızım	34	10,3
	Genellikle Katılıyorum	22	6,7
	Tamamen Katılıyorum	15	4,5
	Toplam	330	100,0

97

Öğrencilerin “Türkçe derslerini sevmem.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 191’inin (%57,9) Asla katılmıyorum, 68’inin (%20,6) Katılmıyorum, 34’ünün (%10,3) Kararsızım, 22’sinin (%6,7) Genellikle katılıyorum, 15’inin (%4,5) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo2. Öğrencilerin “Türkçe derslerine sıkılmadan, zevkle çalışırım.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe Derslerine Sıkılmadan, Zevkle Çalışırım.	Asla Katılmıyorum	8	2,4
	Katılmıyorum	19	5,8

	Kararsızım	48	14,5
	Genellikle Katılıyorum	98	29,7
	Tamamen Katılıyorum	157	47,6
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “Türkçe derslerine sıkılmadan, zevkle çalışırım.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 8’inin (%2,4) Asla katılmıyorum, 19’unun (%5,8) Katılmıyorum, 48’inin (%14,5) Kararsızım, 98’inin (%29,7) Genellikle katılıyorum, 157’sinin (%47,6) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo3. Öğrencilerin “Türkçe dersi ile ilgili bir soruyu cevaplamak bana zevk verir.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe Dersi İle İlgili Bir Soruyu Cevaplamak Bana Zevk Verir.	Asla Katılmıyorum	7	2,1
	Katılmıyorum	8	2,4
	Kararsızım	30	9,1
	Genellikle Katılıyorum	94	28,5
	Tamamen Katılıyorum	191	57,9
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “Türkçe dersi ile ilgili bir soruyu cevaplamak bana zevk verir.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 7’sinin (%2,1) Asla katılmıyorum, 8’inin (%2,4) Katılmıyorum, 30’unun (%9,1) Kararsızım, 94’ünün (%28,5) Genellikle katılıyorum, 191’inin (%57,9) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo4. Öğrencilerin “Türkçe dersindeki konuların hayatta önemli olduğuna inanmıyorum.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe Dersindeki Konuların Hayatta Önemli Olduğuna İnanmıyorum.	Asla Katılmıyorum	107	32,4
	Katılmıyorum	40	12,1
	Kararsızım	33	10,0
	Genellikle Katılıyorum	48	14,5
	Tamamen Katılıyorum	102	30,9
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “Türkçe dersindeki konuların hayatta önemli olduğuna inanmıyorum.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 107’sinin (%32,4) Asla katılmıyorum, 40’ının (%12,1) Katılmıyorum, 33’ünün (%10,0) Kararsızım, 48’inin (%14,5) Genellikle katılıyorum, 102’sinin (%30,9) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo5. Öğrencilerin “Türkçe dersi, derslerin en güzeldir.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe Dersi, Derslerin En Güzeldir.	Asla Katılmıyorum	21	6,4
	Katılmıyorum	46	13,9
	Kararsızım	88	26,7
	Genellikle Katılıyorum	112	33,9
	Tamamen Katılıyorum	63	19,1
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “Türkçe dersi, derslerin en güzeldir.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 21’inin (%6,4) Asla katılmıyorum, 46’sının (%13,9) Katılmıyorum, 88’inin

(%26,7) Kararsızım, 112'sinin (%33,9) Genellikle katılıyorum, 63'ünün (%19,1) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo6. Öğrencilerin “Türkçe, önemli gördüğüm derslerin en sonunda yer alır.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe, Önemli Gördüğüm Derslerin En Sonunda Yer Alır.	Asla Katılmıyorum	156	47,3
	Katılmıyorum	81	24,5
	Kararsızım	47	14,2
	Genellikle Katılıyorum	30	9,1
	Tamamen Katılıyorum	16	4,8
	Toplam	330	100,0

100

Öğrencilerin “Türkçe, önemli gördüğüm derslerin en sonunda yer alır.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 156'sının (%47,3) Asla katılmıyorum, 81'inin (%24,5) Katılmıyorum, 47'sinin (%14,2) Kararsızım, 30'unun (%9,1) Genellikle katılıyorum, 16'sının (%4,8) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo7. Öğrencilerin “Türkçe ile ilgili her şeye ilgi duyarım.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe İle İlgili Her Şeye İlgi Duyarım.	Asla Katılmıyorum	10	3,0
	Katılmıyorum	24	7,3
	Kararsızım	77	23,3
	Genellikle Katılıyorum	109	33,0
	Tamamen Katılıyorum	110	33,3

	Toplam	330	100,0
--	--------	-----	-------

Öğrencilerin “Türkçe ile ilgili her şeye ilgi duyarım.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 10’unun (%3,0) Asla katılmıyorum, 24’ünün (%7,3) Katılmıyorum, 77’sinin (%23,3) Kararsızım, 109’unun (%33,0) Genellikle katılıyorum, 110’unun (%33,3) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo8. Öğrencilerin “yetki verseler, okullardan bütün Türkçe derslerini kaldırıyorum.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Yetki Verseler, Okullardan Bütün Türkçe Derslerini Kaldırıyorum.	Asla Katılmıyorum	214	64,8
	Katılmıyorum	50	15,2
	Kararsızım	33	10,0
	Genellikle Katılıyorum	18	5,5
	Tamamen Katılıyorum	15	4,5
	Toplam	330	100,0

101

Öğrencilerin “yetki verseler, okullardan bütün Türkçe derslerini kaldırıyorum.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 214’ünün (%64,8) Asla katılmıyorum, 50’sinin (%15,2) Katılmıyorum, 33’ünün (%10,0) Kararsızım, 18’inin (%5,5) Genellikle katılıyorum, 15’inin (%4,5) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo9. Öğrencilerin “Türkçe derslerine isteyerek çalışırım.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe Derslerine İsteyerek Çalışırım.	Asla Katılmıyorum	4	1,2
	Katılmıyorum	6	1,8

	Kararsızım	33	10,0
	Genellikle Katılıyorum	75	22,7
	Tamamen Katılıyorum	212	64,2
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “Türkçe derslerine isteyerek çalışırım.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 4’ünün (%1,2) Asla katılmıyorum, 6’sının (%1,8) Katılmıyorum, 33’ünün (%10,0) Kararsızım, 75’inin (%22,7) Genellikle katılıyorum, 212’sinin (%64,2) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo10. Öğrencilerin “Türkçe dersinin, önemli bir ders olduğunu düşünmüyorum.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe Dersinin, Önemli Bir Ders Olduğunu Düşünmüyorum.	Asla Katılmıyorum	120	36,4
	Katılmıyorum	28	8,5
	Kararsızım	25	7,6
	Genellikle Katılıyorum	35	10,6
	Tamamen Katılıyorum	122	37,0
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “Türkçe dersinin, önemli bir ders olduğunu düşünmüyorum.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 120’sinin (%36,4) Asla katılmıyorum, 28’inin (%8,5) Katılmıyorum, 25’inin (%7,6) Kararsızım, 35’inin (%10,6) Genellikle katılıyorum, 122’sinin (%37,0) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo11. Öğrencilerin “Türkçe yerine başka bir ders işlenmesini tercih ederim.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe Yerine Başka Bir Ders İşlenmesini Tercih Ederim.	Asla Katılmıyorum	171	51,8
	Katılmıyorum	83	25,2
	Kararsızım	35	10,6
	Genellikle Katılıyorum	16	4,8
	Tamamen Katılıyorum	25	7,6
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “Türkçe yerine başka bir ders işlenmesini tercih ederim.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 171’inin (%51,8) Asla katılmıyorum, 83’ünün (%25,2) Katılmıyorum, 35’inin (%10,6) Kararsızım, 16’sının (%4,8) Genellikle katılıyorum, 25’inin (%7,6) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

103

Tablo12. Öğrencilerin “Türkçe dersleri benim için eğlencelidir.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe Dersleri Benim İçin Eğlencelidir.	Asla Katılmıyorum	4	1,2
	Katılmıyorum	15	4,5
	Kararsızım	36	10,9
	Genellikle Katılıyorum	94	28,5
	Tamamen Katılıyorum	181	54,8
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “Türkçe dersleri benim için eğlencelidir.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 4’ünün (%1,2) Asla katılmıyorum, 15’inin (%4,5) Katılmıyorum, 36’sının (%10,9) Kararsızım, 94’ünün (%28,5) Genellikle katılıyorum, 181’inin (%54,8) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo13. Öğrencilerin “Türkçeyi daha iyi öğrenmek bana zevk verir.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe'yi Daha İyi Öğrenmek Bana Zevk Verir.	Asla Katılmıyorum	6	1,8
	Katılmıyorum	11	3,3
	Kararsızım	32	9,7
	Genellikle Katılıyorum	68	20,6
	Tamamen Katılıyorum	213	64,5
	Toplam	330	100,0

104

Öğrencilerin “Türkçe'yi daha iyi öğrenmek bana zevk verir.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 6’sının (%1,8) Asla katılmıyorum, 11’inin (%3,3) Katılmıyorum, 32’sinin (%9,7) Kararsızım, 68’inin (%20,6) Genellikle katılıyorum, 213’ünün (%64,5) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo14. Öğrencilerin “Türkçe derslerinde öğrendiklerim, diğer derslerde daha başarılı olmamı sağlıyor.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe Derslerinde Öğrendiklerim, Diğer Derslerde Daha Başarılı Olmamı Sağlıyor.	Asla Katılmıyorum	6	1,8
	Katılmıyorum	11	3,3
	Kararsızım	50	15,2

	Genellikle Katılıyorum	101	30,6
	Tamamen Katılıyorum	162	49,1
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “Türkçe derslerinde öğrendiklerim, diğer derslerde daha başarılı olmamı sağlıyor.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 6’sının (%1,8) Asla katılmıyorum, 11’inin (%3,3) Katılmıyorum, 50’sinin (%15,2) Kararsızım, 101’inin (%30,6) Genellikle katılıyorum, 162’sinin (%49,1) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo15. Öğrencilerin “dersler zaten Türkçe; ayrıca bir Türkçe dersine gerek olduğunu düşünmüyorum.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Dersler Zaten Türkçe; Ayrıca Bir Türkçe Dersine Gerek Olduğunu Düşünmüyorum.	Asla Katılmıyorum	131	39,7
	Katılmıyorum	57	17,3
	Kararsızım	51	15,5
	Genellikle Katılıyorum	38	11,5
	Tamamen Katılıyorum	53	16,1
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “dersler zaten Türkçe; ayrıca bir Türkçe dersine gerek olduğunu düşünmüyorum.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 131’inin (%39,7) Asla katılmıyorum, 57’sinin (%17,3) Katılmıyorum, 51’inin (%15,5) Kararsızım, 38’inin (%11,5) Genellikle katılıyorum, 53’ünün (%16,1) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo16. Öğrencilerin “Türkçe ile ilgili kitaplar ilgimi çeker.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe İle İlgili Kitaplar İlgimi Çeker.	Asla Katılmıyorum	12	3,6
	Katılmıyorum	17	5,2
	Kararsızım	67	20,3
	Genellikle Katılıyorum	80	24,2
	Tamamen Katılıyorum	154	46,7
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “Türkçe ile ilgili kitaplar ilgimi çeker.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 12’sinin (%3,6) Asla katılmıyorum, 17’sinin (%5,2) Katılmıyorum, 67’sinin (%20,3) Kararsızım, 80’inin (%24,2) Genellikle katılıyorum, 154’ünün (%46,7) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo17. Öğrencilerin “Türkçe ders kitaplarını okurken çok sıkılıyorum.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe Ders Kitaplarını Okurken Çok Sıkılıyorum.	Asla Katılmıyorum	165	50,0
	Katılmıyorum	70	21,2
	Kararsızım	51	15,5
	Genellikle Katılıyorum	28	8,5
	Tamamen Katılıyorum	16	4,8
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “Türkçe ders kitaplarını okurken çok sıkılıyorum.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 165’inin (%50,0) Asla katılmıyorum, 70’inin (%21,2) Katılmıyorum, 51’inin (%15,5) Kararsızım, 28’inin (%8,5) Genellikle katılıyorum, 16’sının (%4,8) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo18. Öğrencilerin “kitap okumak en çok yorulduğum işlerdendir.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Kitap Okumak En Çok Yorulduğum İşlerdendir.	Asla Katılmıyorum	165	50,0
	Katılmıyorum	64	19,4
	Kararsızım	40	12,1
	Genellikle Katılıyorum	27	8,2
	Tamamen Katılıyorum	34	10,3
	Toplam	330	100,0

107

Öğrencilerin “kitap okumak en çok yorulduğum işlerdendir.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 165’inin (%50,0) Asla katılmıyorum, 64’ünün (%19,4) Katılmıyorum, 40’ının (%12,1) Kararsızım, 27’sinin (%8,2) Genellikle katılıyorum, 34’ünün (%10,3) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo19. Öğrencilerin “gözlerimi bozar diye kitap okumaktan çekinirim.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Gözlerimi Bozar Diye Kitap Okumaktan Çekinirim.	Asla Katılmıyorum	216	65,5
	Katılmıyorum	61	18,5
	Kararsızım	27	8,2

	Genellikle Katılıyorum	11	3,3
	Tamamen Katılıyorum	15	4,5
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “gözlerimi bozar diye kitap okumaktan çekinirim.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 216’sının (%65,5) Asla katılmıyorum, 61’inin (%18,5) Katılmıyorum, 27’sinin (%8,2) Kararsızım, 11’inin (%3,3) Genellikle katılıyorum, 15’inin (%4,5) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo20. Öğrencilerin “daha güzel konuşmak için kitap okurum.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Daha Güzel Konuşmak İçin Kitap Okurum.	Asla Katılmıyorum	17	5,2
	Katılmıyorum	19	5,8
	Kararsızım	42	12,7
	Genellikle Katılıyorum	64	19,4
	Tamamen Katılıyorum	188	57,0
	Toplam	330	100,0

108

Öğrencilerin “daha güzel konuşmak için kitap okurum.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 17’sinin (%5,2) Asla katılmıyorum, 19’unun (%5,8) Katılmıyorum, 42’sinin (%12,7) Kararsızım, 64’ünün (%19,4) Genellikle katılıyorum, 188’inin (%57,0) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo21. Öğrencilerin “ders kitapları dışında kitaplar okumaktan hoşlanmam.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)

Ders Kitapları Dışında Kitaplar Okumaktan Hoşlanmam.	Asla Katılmıyorum	161	48,8
	Katılmıyorum	74	22,4
	Kararsızım	35	10,6
	Genellikle Katılıyorum	29	8,8
	Tamamen Katılıyorum	31	9,4
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “ders kitapları dışında kitaplar okumaktan hoşlanmam.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 161’inin (%48,8) Asla katılmıyorum, 74’ünün (%22,4) Katılmıyorum, 35’inin (%10,6) Kararsızım, 29’unun (%8,8) Genellikle katılıyorum, 31’inin (%9,4) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo22. Öğrencilerin “tatilde yapmaktan en çok hoşlandığım şey kitap okumaktır.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Tatilde Yapmaktan En Çok Hoşlandığım Şey Kitap Okumaktır.	Asla Katılmıyorum	29	8,8
	Katılmıyorum	43	13,0
	Kararsızım	79	23,9
	Genellikle Katılıyorum	101	30,6
	Tamamen Katılıyorum	78	23,6
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “tatilde yapmaktan en çok hoşlandığım şey kitap okumaktır.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 29’unun (%8,8) Asla katılmıyorum, 43’ünün (%13,0) Katılmıyorum, 79’unun (%23,9) Kararsızım, 101’inin (%30,6) Genellikle katılıyorum, 78’inin (%23,6) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo23. Öğrencilerin “iyi düşünmek için çok kitap okumak gerektiğine inanıyorum.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
İyi Düşünmek İçin Çok Kitap Okumak Gerektiğine İnanıyorum.	Asla Katılmıyorum	11	3,3
	Katılmıyorum	13	3,9
	Kararsızım	27	8,2
	Genellikle Katılıyorum	62	18,8
	Tamamen Katılıyorum	217	65,8
	Toplam	330	100,0

Öğrencilerin “iyi düşünmek için çok kitap okumak gerektiğine inanıyorum.” ifadesine verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde, 11’inin (%3,3) Asla katılmıyorum, 13’ünün (%3,9) Katılmıyorum, 27’sinin (%8,2) Kararsızım, 62’sinin (%18,8) Genellikle katılıyorum, 217’sinin (%65,8) Tamamen katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

110

Tablo24. Öğrencilerin Akademik Başarı ve Türkçe Dersine İlişkin Tutum Düzeyinin Aile İçinde Başka Birilerin Olma Durumuna Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Akademik Başarı	Var	80	71,030	12,867	1,245	0,214
	Yok	250	69,000	12,601		
Türkçe Dersine İlişkin Tutum	Var	80	3,784	0,578	-1,918	0,056
	Yok	250	3,912	0,498		

Araştırmaya katılan öğrencilerin akademik başarı, Türkçe dersine ilişkin tutum puanları ortalamalarının aile içinde başka birilerin olma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo25. Öğrencilerin Akademik Başarı ve Türkçe Dersine İlişkin Tutum Düzeyinin Anne Çalışma Durumuna Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Akademik Başarı	Çalışıyor	23	69,870	11,978	0,148	0,882
	Çalışmıyor	307	69,460	12,745		
Türkçe Dersine İlişkin Tutum	Çalışıyor	23	3,815	0,588	-0,629	0,530
	Çalışmıyor	307	3,886	0,516		

Araştırmaya katılan öğrencilerin akademik başarı, Türkçe dersine ilişkin tutum puanları ortalamalarının anne çalışma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo26. Öğrencilerin Akademik Başarı ve Türkçe Dersine İlişkin Tutum Düzeyinin Baba Çalışma Durumuna Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Akademik Başarı	Çalışıyor	317	69,850	12,657	2,575	0,010
	Çalışmıyor	13	60,690	9,978		
Türkçe Dersine İlişkin Tutum	Çalışıyor	317	3,885	0,515	0,580	0,562
	Çalışmıyor	13	3,799	0,658		

Araştırmaya katılan öğrencilerin akademik başarı puanları ortalamalarının baba çalışma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($t=2.575$; $p=0.010<0,05$). Babası çalışan öğrencilerin akademik başarı puanları ($x=69,850$), Babası çalışmayan öğrencilerin akademik başarı puanlarından ($x=60,690$) yüksek bulunmuştur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçe dersine ilişkin tutum puanları ortalamalarının baba çalışma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 1. Öğrencilerin Akademik Başarı ve Türkçe Dersine İlişkin Tutum Düzeyinin Doğum Yeri Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Akademik Başarı	Erzincan	284	69,500	12,621	0,032	0,974
	Erzincan Dışı	46	69,430	13,155		
Türkçe Dersine İlişkin Tutum	Erzincan	284	3,874	0,512	-0,607	0,544
	Erzincan Dışı	46	3,924	0,577		

Araştırmaya katılan öğrencilerin akademik başarı, Türkçe dersine ilişkin tutum puanları ortalamalarının doğum yeri değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 2. Öğrencilerin Akademik Başarı ve Türkçe Dersine İlişkin Tutum Düzeyinin Evin Mülkiyetine Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Akademik Başarı	Kendimizin	259	69,260	12,556	-0,624	0,533
	Kirada Oturuyoruz	71	70,320	13,161		
Türkçe Dersine İlişkin Tutum	Kendimizin	259	3,860	0,504	-1,402	0,162
	Kirada Oturuyoruz	71	3,958	0,572		

Araştırmaya katılan öğrencilerin akademik başarı, Türkçe dersine ilişkin tutum puanları ortalamalarının evin mülkiyeti değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 3. Öğrencilerin Akademik Başarı ve Türkçe Dersine İlişkin Tutum Düzeyinin İlkokul 1 Kademedeki Derslerine Giren Öğretmen Sayısına Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	F	p
Akademik Başarı	1	64	68,660	13,209	0,525	0,790
	2	65	68,970	13,030		
	3	50	69,340	12,399		
	4	58	68,170	12,483		
	5	45	71,020	10,606		
	6	43	71,400	14,083		
	7 ve üstü	5	73,600	14,153		
Türkçe Dersine İlişkin Tutum	1	64	3,807	0,554	1,036	0,401
	2	65	3,913	0,514		
	3	50	3,840	0,582		
	4	58	3,861	0,549		
	5	45	3,861	0,470		
	6	43	4,003	0,417		
	7 ve üstü	5	4,196	0,298		

113

Araştırmaya katılan öğrencilerin akademik başarı, Türkçe dersine ilişkin tutum puanları ortalamalarının ilkökul 1 kademedeki derslerine giren öğretmen sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p > 0.05$).

Tablo 4. Öğrencilerin Akademik Başarı ve Türkçe Dersine İlişkin Tutum Düzeyinin Sınıfa Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	F	p
Akademik Başarı	6. Sınıf	100	70,270	13,827	2,210	0,111
	7. Sınıf	115	70,790	12,490		
	8. Sınıf	115	67,510	11,640		
Türkçe Dersine İlişkin Tutum	6. Sınıf	100	3,889	0,524	0,093	0,911
	7. Sınıf	115	3,891	0,523		
	8. Sınıf	115	3,864	0,519		

Araştırmaya katılan öğrencilerin akademik başarı, Türkçe dersine ilişkin tutum puanları ortalamalarının sınıf değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p > 0.05$).

Tablo 5. Öğrencilerin Akademik Başarı ve Türkçe Dersine İlişkin Tutum Düzeyinin Taşınabilir Olma Durumuna göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Akademik Başarı	Taşınabilir	87	68,280	12,614	-1,042	0,298
	Taşınabilirsiz	243	69,930	12,696		
Türkçe Dersine İlişkin Tutum	Taşınabilir	87	3,898	0,511	0,349	0,727
	Taşınabilirsiz	243	3,875	0,525		

Araştırmaya katılan öğrencilerin akademik başarı, Türkçe dersine ilişkin tutum puanları ortalamalarının taşınabilir olma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Tablo 6. Öğrencilerin Akademik Başarı ve Türkçe Dersine İlişkin Tutum Düzeyinin Eğitim Türüne Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Akademik Başarı	Taşınabilir	87	68,280	12,614	-1,042	0,298
	Taşınabilirsiz	243	69,930	12,696		
Türkçe Dersine İlişkin Tutum	Taşınabilir	87	3,898	0,511	0,349	0,727
	Taşınabilirsiz	243	3,875	0,525		

Araştırmaya katılan öğrencilerin akademik başarı, Türkçe dersine ilişkin tutum puanları ortalamalarının eğitim türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Tablo 7. Öğrencilerin Akademik Başarı ve Türkçe Dersine İlişkin Tutum Düzeyinin Öğretmenin Cinsiyetine Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Akademik Başarı	Kadın	287	69,640	12,192	0,543	0,654
	Erkek	43	68,510	15,662		
Türkçe Dersine İlişkin Tutum	Kadın	287	3,909	0,532	2,491	0,003
	Erkek	43	3,698	0,396		

Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçe dersine ilişkin tutum puanları ortalamalarının öğretmenin cinsiyeti değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($t=2.491$; $p=0.003 < 0,05$). Kadınların Türkçe dersine ilişkin tutum puanları ($x=3,909$), erkeklerin Türkçe dersine ilişkin tutum puanlarından ($x=3,698$) yüksek bulunmuştur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin akademik başarı puanları ortalamalarının öğretmenin cinsiyeti değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Taşımali öğrencilerin taşıma araçlarına öğrenciler dışında kişiler alındığı ve bu yüzden öğrencilerin ayakta gidip gelmek zorunda kaldıklarını belirtmektedirler. Buna dayanarak ilgililer tarafından bu sorunu önleyici tedbirlerin alınması, servis şoförlerinin denetlenmesi gerektiği söylenebilir. Taşımali ilköğretim uygulaması konusunda okul yönetiminin, öğretmenlerin, velilerin ve öğrencilerin görüşlerinin alınması durumunda bu uygulamanın daha başarılı olacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte öğrencilerin birleştirilmiş sınıf yerine müstakil sınıflarda okuması öğrencilerin akademik başarısını olumlu yönde etkilemektedir. Öğrencilerin farklı sosyal yapı içerisinde değişik kişilerle tanışarak deneyimlerini arttırdıkları, böylece birikimlerinin fazlalaştığı bunu da akademik başarıya olumlu yansıdığı düşünülmektedir. Taşımali eğitimin öğrencilerin daha çok yorulmasına neden olduğu için öğrencinin Türkçe dersine karşı ilgilerini olumsuz yönde etkilemektedir. Taşımali öğrenciler okullarda ek ders, etüt ve ders dışı sosyal faaliyetlere çok az ve zor şartlarda katılmaktadırlar. Taşımali eğitimle gelen öğrencilerin sabah erken uyanmaları sebebiyle sabah kahvaltılarında problemler yaşandığı bunda akademik başarıya götürülen nedenlerden biri olduğu

düşünülmektedir. Aynı zamanda taşıma kapsamında öğrenci velilerinin istedikleri zaman okula gelemediklerini bunun sonucunda öğretmenleriyle iletişiminin zayıf olduğu görülüp bunun da öğrencinin akademik başarısına olumsuz yönde etki yaptığı düşünülmektedir.

6. Referanslar

- (1) Hüseyin Akyüz *Kurumlar Sosyolojisi*, Siyasal Kitabevi, Ankara 2008.
- (2) Hasan Gülerüz; "Taşımali İlköğretim Uygulaması", Öğretmen Dünyası, Aralık 2002, s. 31-36.